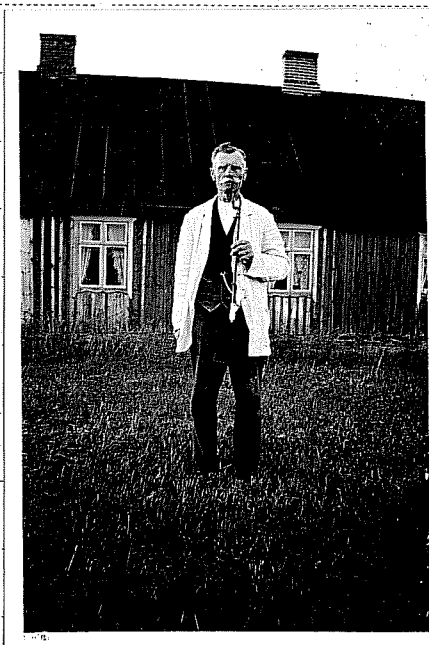

Landskap: *Halland*Upptecknat av: *Bror Jansson*Härad: *Hök*Adress: *Skottorp*Socken: *Skummetör*Berättat av: *Petter-Magnus Larsson*Uppteckningsår: *1939*Född år *1875* i *Skummetör*

III

I: 9: 27

*Petter-Magnus Larsson, Skottorp,
Skummetör.*

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **6079**

Landskap: Halland Upptecknat av: Pior Jansson
Härad: Stök Adress: Skottorp
Socken: Skummeslöv Berättat av: Petter Magnus Larsson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1875 i Skummeslöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

IV

Petter-Magnus Larsson är född på hemmanet Svensfält i Skummeslövs socken. Han övertog stället efter sina föräldrars död. År 1937 silde han Svensfält och flyttade till Skottorps stationsområde, där han köpte ett hus. Han är ogift och bor tillsammans med en syster. P.-M. Larsson är liksom sin far en framstående jordbrukare. Han är mycket intresserad av böcker och folkminnen, och när han hört en sak, vill han gärna ha reda på varför det förhåller sig så och så --. Han har hört de flesta av de omtalade sägnerna.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. 6079

Landskap: Halland Upptecknat av: Bror Jansson
Härad: Flöke Adress: Skottorp
Socken: Skummestöv Berättat av: Peter Magnus Larsson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1875 i Skummestöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

av sina främlingar. Han äger ett mycket
gott minne och är en god berättare.

ACC. N:R. 6079

Landskap: Halland Upptecknat av: Björ Jansson
Härad: Hök Adress: Skattorp
Socken: Skummetör Berättat av: Petter Magnus Larsson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1875 i Skummetör

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
1Mulshög i Skummetör.

I Skummes förs socken norr om kyrkobyn ligger en gravhög, som kallas Mulshög. Det är den enda gravhög, som finnes i socknen. Säg-
nen förfäjer, än en hövding, Mule, lig-
ger begravnen i högen. Han skulle inte
ha varit bosatt i trakten, utan dött
då han seglat på Smedjeån, som flyter
strax intill högen. Hövdingens män
begrovo då sin anförare vid åstranden.

På gravhögen brände man
fjör "påskabloss" påskafön.

Se foto nästa sid.

Skriv endast på denna sida!

6079

ACC. N:R.

Landskap: *Halland*Upptecknat av: *Björ Jansson*Härad: *Hök*Adress: *Shattorp*Socken: *Skummestöv*Berättat av: *Petter Magnus Lissom*Uppteckningsår: *1939*Född år *1875* i *Skummestöv*LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

I: 9:28.

*Mules-hög i Skummestövs
socken.*

Se föregående sida.

I: 9:29.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR 6079

Landskap: Halland Upptecknat av: P. Jansson
Härad: Häls Adress: Skottorp
Socken: Skummestöv Berättat av: Petter Magnus Luthm
Uppteckningsår: 1939 Född år 1875 i Skummestöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
3 ARKIV

Långfredagsris.

Långfredagsris förekom allmänt
i trakten, den, som kom förstast upp,
skulle ge de andra ris.

ACC. N:R. 6079

Landskap: Skåne Upptecknat av: Peter Jansson
 Härad: Hälsing Adress: Skåne
 Socken: Skåne Berättat av: Peter Magnus Larsson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1875 i Skåne

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Odens jakt

Odens jakt jagade en hare,
 som hade åtta ben. Man hörde ofta
 Odens jakt på kvällarna och ibland
 även på dagen. Det var ejdrarna
 (eller också ruberna), som skrek, och
 det hördes liksom harskrik. En gång
 när jag hörde Odens jakt eller ejdrar-
 na, så flög en hök in i fågel-
 flokken, och den tog då en ejder. Där-
 för vet jag, att Odens jakt är ejder.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6079

Landskap: *Halland* Upptecknat av: *Bror Jansson*
Härad: *Hälsinge* Adress: *Skuttorp*
Socken: *Skummeslöv* Berättat av: *Petter Magnus Luttum*
Uppteckningsår: *1939* Född år *1875* i *Skummeslöv*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Dricka mäg i benen.

Den första maj skulle folk, mest
stadsborna, dricka mäg i benen
med lite festlighet. I Ränneslöv hette
det dricka "valbo styrka".

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **6079**

Landskap: Halland Upptecknat av: Bror Jansson
 Härad: Fläke Adress: Skottorp
 Socken: Skummetörs Berättat av: Petter Magnus Larsson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1875 i Skummetörs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
6 ARKIV

Goenisse.

Ännu så sent som på 1850-
 talet satte man ut mat till "goe-
 nisse" på loftet i Östra Kamp.
 På ett ställe i Skummetörs skiftades
 bondens söner om att göra det. Man
 satte maten på hörnnat, och det skulle
 ske vid skymningen, så att ingen såg
 det. På det omtalade stället skämdes
 nästan pojkarne för att göra det, emedan
 grannfolket skrattade åt dem.

6079

ACC. N.R.

Landskap: *Halland* Upptecknat av: *Björ Jansson*
Härad: *Höke* Adress: *Skottorp*
Socken: *Skummetörs* Berättat av: *Petter Magnus Larsson*
Uppteckningsår: *1939* Född år *1875* i *Skummetörs*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Sugga.

Vid *Näbbstön* i *södra Mellby*
i *Laholms landsförsamling* fanns för
en *sugga*, som brukade gå fram
och tillbaka vid vägen. Många så-
go *suggan*. *Petter-Magnus Bengtson* i
Mellby talade bl. a. om, att han sett
den. *Suggan* var ett spöke, och folk
voro rädda för den.

Skriv endast på denna sida!

6079

ACC. N:R. _____

Landskap: HallandUpptecknat av: Bror JanssonHärad: FläskAdress: SkottorpSocken: SkummetorvBerättat av: Petter Magnus LarssonUppteckningsår: 1939Född år 1875 i SkummetorvLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

Myringen.

På Petersbergs ägor, norr
om järnvägen och landsvägen, i Östra
Kaups socken finnes en plats, som
kallas Tuet. Det går sig så väl-
digt på den platsen, men ingen
såg någonting. Man trodde, att en
person slagits ihjäl någonstans där.

Skriv endast på denna sida!

6079

ACC. N:R.

Landskap: Halland Upptecknat av: Pior Jansson
 Härad: Hök Adress: Skattöps
 Socken: Skummetör Berättat av: Petter Magnus Larsson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1875 i Skummetör

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

De bottenlösa Pinkaredbrunnarna.

Pinkared brunnarna i Hasslöv
 voro bottenlösa. När man kastade
 en sten i vattnet, hördes det aldrig,
 att den nådde botten. En röst ^{en gång} sade:
 "När du mäter mina väggar, så
 ska jag mäta dina lägger, så länge
 du har ko i bås."

Detta är en vandringssägen, som finnes
 på flera platser i södra Halland uppt. anm.

Skriv endast på denna sida!

6079

ACC. N:R.

Landskap: *Halland* Upptecknat av: *Pior Jansson*
Härad: *Hök* Adress: *Skattrup*
Socken: *Skummetör* Berättat av: *Petter Magnus Larsson*
Uppteckningsår: *1939* Född år *1875* i *Skummetör*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

Springa frana.

Springa frana och franebror
är alldeles bekant i trakten.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6079

Landskap: *Halland* Upptecknat av: *Bror Jansson*
Härad: *Höle* Adress: *Skottorp*
Socken: *Skummeslöv* Berättat av: *Petter Magnus Larsson*
Uppteckningsår: *1939* Född år *1875* i *Skummeslöv*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

//

Lägga sig i dagsljus.

Vårfrudagen eller tredje torsdagen
i april skulle man lägga sig i dags-
ljus. Gjorde man inte det, så blev
man inte färdig att lägga sig i
rättan tid under hela året.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

6079

Landskap: *Halland*

Upptecknat av:

*Pior Jansson*Härad: *Häls*

Adress:

*Skottorp*Söcken: *Skummeslöv*

Berättat av:

*Petter Magnus Larsson*Uppteckningsår: *1939*

Född år

*1875 i Skummeslöv*LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

Påskhäringor.

En rent och oskyldigt barn
kunde se påskhäringorna (hävorna)
påskedags morgon. Då kommo de
alla till kyrkan, och de hade en byt-
ta på huvudet, som gjorde dem osynliga.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

6079

Landskap: Halland Upptecknat av: Bror Jansson
Härad: Hök Adress: Skottorp
Socken: Skummetörv Berättat av: Petter Magnus Larsson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1875 i Skummetörv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13

Påsksed.

Vid dimmeldagarna skulle
man sätta stäl över dörrar och
sådes bingar, så att inga onda mak-
ter kunde göra skada. Blåhullefäerna
kommo vid den tiden, och det var
bl.a. för dem, som man skulle skyd-
da sig.

Skriv endast på denna sida!

6079

ACC. N:R.

Landskap: *Halland*Upptecknat av: *Bror Jansson*Härad: *Häls*Adress: *Skallarp*Socken: *Skummeslöv*Berättat av: *Petter Magnus Larsson*Uppteckningsår: *1939*Född år *1875* i *Skummeslöv*LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14

"
Jättekast mot Östra Karups kyrka.*I: 9:30.*

*En flyttblock i Tiehaga i
Östra Karups socken på lantbrukaren
Anton Jönssons ägor (På norra sidan av
Hallands ären.) Enligt sägnen skulle en
jätte ha stått uppe på Hallands ären*

Skriv endast på denna sida!

6079

ACC. N:R.

Landskap: *Halland* Upptecknat av: *Per Jansson*
 Härad: *Höke* Adress: *Skottorp*
 Socken: *Skummedör* Berättat av: *Petter Magnus Larsson*
 Uppteckningsår: *1939* Född år *1875* i *Skummedör*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15

och slungat stenblocket mot Östra
 Karups kyrka. Men stenen nådde in-
 te fram utan blev liggande i Tie-
 haga. Stenblocket ligger i en tät
 skogs dunge (därför har fotot nästan miss-
 lyckats), och det ligger alldeles lört ovan-
 på en del småstenar.

Skriv endast på denna sida!

6079

ACC. N:R.

Landskap: *Halland* Upptecknat av: *Brian Jonsson*
Härad: *Hök* Adress: *Skottorp*
Socken: *Lummestör* Berättat av: *Petter Magnus Larsson*
Uppteckningsår: *1939* Född år *1875* i *Lummestör*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
16 ARKIV

Lappskott.

Ybland kunde folk helt plöts-
ligt bli gripna av lamhet. Lappskott
kallade folk det. För att bli kvitt sjuk-
domen skulle någon skjuta över den sjuke.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6079

Landskap: Halland Upptecknat av: Bror Jansson
Härad: Häk Adress: Skattorp
Socken: Skummetör Berättat av: Petter Magnus Larsson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1875 i Skummetör

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

17

Gregorius

Om Gregorius dagen den 12 eller
13 mars brukade folk säga:

V(d) Gregoria" si(d),
då e natt och da lea vi(d).

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

6079

Landskap: Halland Upptecknat av: Ror Jansson
Härad: Häle Adress: Skattorp
Socken: Skummeslöv Berättat av: Petter Magnus Larsson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1875 i: Skummeslöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-

18 ARKIV

Jättekest mot Skummeslövs kyrka.

Utanför Marpa fälad i
Skummeslövs socken låg en stor
klippa vid stranden. Man kallade
den allmänt "Spore Sten". Det gick
att köra runt om den, när sjön var
fallen. En person, som hette Johannes
Jonsson sprängde sönder stenen. Det fanns
ett hål i stenen, och man antog, att den
var ett sjömärke. - Stenen var ett jätte-
kest mot Skummeslövs kyrka.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **6079**

Landskap: *Halland* Upptecknat av: *Bror Jansson*
Härad: *Lök* Adress: *Skattorp*
Socken: *Skummetör* Berättat av: *Petter Magnus Larsson*
Uppteckningsår: *1939* Född år *1875* i *Skummetör*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
19 ARKIV

Veckoräkning.

I frakten förekom, att veckorna
räknades baklänges. Man började med
13 ugan, och den började den 6:te
april.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

6079

Landskap: Halland Upptecknat av: Bror Jansson
Härad: Höle Adress: Skafförp
Socken: Skummetör Berättat av: Petter Magnus Larsson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1875 i Skummetör

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

20

Tomtens skål.

Drängarna på en gård stodo och
fröskade säd med "pjäflar" dag ut
och dag in, och det tog nästan ingon-
ting i sädgolvret. Drängarna började så
småningom att bli trötta på arbetet.
Någon kom att tänka på tomtens skål,
en av drängarna förenade skålen. Nu
började det ta i golvret, när de arbetade, och
snart hade de slut på frösket. Det
var skaff, för att de orenade tomtens skål.
Allmän sågen från Sydhalland.

6079

ACC. N:R.

Landskap: *Halland* Upptecknat av: *Björ Jansson*
Härad: *Höle* Adress: *Skottorp*
Socken: *Skummetör* Berättat av: *Petter Magnus Larsson*
Uppteckningsår: *1939* Född år *1875* i *Skummetör*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-

21 ARKIV

Väderlets märke.

Vid ombyte av väder kunde man höra bruset från Karsefors i Ysbysjön i socknarna runt omkring s. o. m. ända till Skummetör. Tydligast hördes det en vinterdag i skymningen, och så det var fruset. Ibland kunde man höra fallet som om det varit alldeles intill. Då slog det inte fel, att det blev skarp vinter.

Skriv endast på denna sida!

6079

ACC. N:R.

Landskap: Halland Upptecknat av: Bror Jansson
 Härad: Höke Adress: Skottorp
 Socken: Skummetörs Berättat av: Petter Magnus Larsson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1875 i Skummetörs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-

22 ARKIV

Kalenderdagar.

Några särskilda kalenderdagar,
 då säden skulle säs, fanns inte.

Hör skulle säs Karolina dagen den
 20. 8. maj.

Blatis skulle sättas under fiskar-
 nas locken, och det skulle vara på
 nej. Folk säga, att det hade stor
 betydelse, ty annars blomnade den
 följämt.

Bönorna skulle inte sättas innan
 Beda dagen, den 27 maj, annars kun-
 de det trönda, att de frust av.

Man skulle inte bada innan "sjön"

Skriv endast på denna sida!

6079

ACC. N:R.

Landskap: Halland Upptecknat av: Bror Jansson
Härad: Hök Adress: Skattarp
Socken: Skumnestöv Berättat av: Petter Magnus Larsson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1875 i Skumnestöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

blommor". Folk brukar kalla det så,
när ångan stiger och dimma står
över sjön men inte ^{över} på land. Luften
var varm och havet kallt, därför bit-
rades inga.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. 6079

Landskap: Halland Upptecknat av: Bror Jansson
Härad: Hök Adress: Skottorp
Socken: Skummetorv Berättat av: Petter Magnus Lenn
Uppteckningsår: 1939 Född år 1875 i Skummetorv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

24

Marflätade hästar.

Man brukade ibland fläta man
n på ök, och det var alldeles
omöjligt att på upp det. Man mäs-
te klippa bort manen. Ingen kun-
de förklara hur marflätningen gick
till, ty hästarna själva kunde inte
stå och fläta sin man på det sättet.

Skriv endast på denna sida!

Landskap: *Halland* Upptecknat av: *Bror Jansson*
Härad: *Hälsinge* Adress: *Skottorp*
Socken: *Skummetörs* Berättat av: *Petter Hagrups Larsson*
Uppteckningsår: *1939* Född år *1875* i *Skummetörs*

25

Kyrkhult & Östra Karp

I: 9:31.

I Kyrkhult på Hallands åsen i Östra
Karps socken skall förr ha stått en
kyrka. Ännu kunna folk utpeka
på vilken plats den skulle ha stått. Men
inte det minsta spår efter kyrkobyggnaden finnes
på platsen. endast namnet Kyrkhult och

Skriv endast på denna sida!

Landskap: *Halland* Upptecknat av: *Bror Jansson*
Härad: *Fläk* Adress: *Skottorp*
Socken: *Skummetör* Berättat av: *Petter Magnus Larsson*
Uppteckningsår: *1939* Född år *1875* i *Skummetör*

Kyrkobacken förkunnat, att platsen har
någon ting med kyrka att göra. — Kanse
(ja naturligtvis) har det funnits någon
sagen om kyrkobygge. Men i så fall
har den glömts bort. uppt. anm.

Se nästa sid.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6079

Landskap: Halland

Upptecknat av: Bror Jansson

Härad: Hög

Adress: Skottorp

Socken: Skummetör

Berättat av: Petter Magnus Larsson

Uppteckningsår: 1939

Född år 1875 i Skummetör

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

27

I: 9:32.

Kyrkobacken i Kyrkeby
på Hallands ären i
Östra Karpes socken.
Se föregående sid.

I: 9:33.

ACC. N:R.

6079

Landskap: Halland Upptecknat av: Bor Jansson
Härad: Häls Adress: Skottorp
Socken: Skummetör Berättat av: Petter Magnus Larsson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1875 i Skummetör

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

28

Gaenisse, höra.

En höra kom med ett lass
förbi Smedjebron i Skummetörs
socken. Hon tappade en del, när
hon kommit något förbi Smedjebron.
Smiden så till smedjeträngen, att
han skulle slå ihjäl henne, men det
kunde han inte. Då blev smiden arg
och tog sin slägga och slog den
mitt i huvudet på höran. Hon så
då: "Jag tycker, det stinker!" Sedan
fortsatte hon och på gälden invid,
Nya Skottorp, tog man upp det,
som hon tappat, och det blev

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

6079

Landskap: *Halland* Upptecknat av: *Björ Jansson*
Härad: *Hök* Adress: *Skottorp*
Socken: *Skummetör* Berättat av: *Peter Magnus Larsson*
Uppteckningsår: *1939* Född år *1875* i *Skummetör*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

29

"affan (18) lass". I början, när smed-
diängen kom, sa 'hönan': "12 mil hem
och 18 travar till böda"

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. 6079

Landskap: Halland Upptecknat av: Bror Jansson
Härad: Häls Adress: Snottorp
Socken: Skummeslövs Berättat av: Petter Magnus Larsson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1875 i Skummeslövs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

30

Talut 18.

Talk sädr till en person, som
var dum: Du är så dum som 18
löss svinagödsel, eller Du är så
dum som en ox, som inte är värd
mer än 18 markor, Talk sädr ibland:
"Ja en kan va så ga som halan."
(18 är en oh en halft dussin) "Du
e en redi sju - åttanhalare (bjässe)"

6079

ACC. N:R. _____

Landskap: Halland Upptecknat av: Bror Jansson
 Härad: Hök Adress: Skottorp
 Socken: Skummetör Berättat av: Petter Magnus Laxton
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1875 i Skummetör

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

32

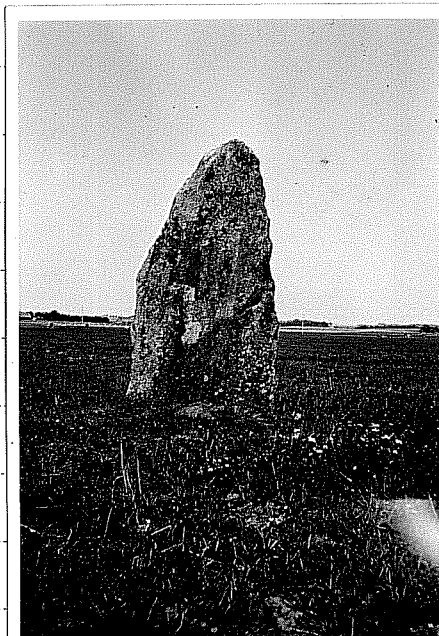
av vägen fram mot gravhögen.
 De körde sedan runt denna hela
 natten. En av bönderna, som körde
 "högans" till sist sade: "Kören lite för-
 tare, för nu blir det längst till
 bättre tid!"

Folk brukade för köra efter
 timmer vid skymningen eller vid
 midnatts tid, så var man framme
 vid platsen vid dagryningen. An-
 tagligen skulle dessa bönder till Små-
 land efter timret. Det var en sed, att
 bönderna bjöptes åt att köra timmer,
 när en person skulle bygga en gård.

Skriv endast på denna sida!

Se foto nästa sid.

Landskap: *Halland* Upptecknat av: *Bror Jansson*
 Härad: *Höke* Adress: *Skattarp*
 Socken: *Skummetor* Berättat av: *Petter Magnus Larsson*
 Uppteckningsår: *1939* Född år *1875* i *Skummetor*

I: 9:35.

En sten, som står c:a 40 steg från
Ysehög.

Se föregående sid.

Skriv endast på denna sida!

Landskap: *Halland* Upptecknat av: *Bror Jansson*
 Härad: *Lök* Adress: *Skattarp*
 Socken: *Skummeslöv* Berättat av: *Petter Magnus Larsson*
 Uppteckningsår: *1939* Född år *1875* i: *Skummeslöv*

34 —

Ställa till rätta förlorade saker.

Vid Klacken i Östra Kåups socken
 bodde en gammal käring, Klacken, som
 kunde ställa till rätta saker, som kom-
 mit bort och taga reda på tjurvarps.
 Hon antäades rätt ofta. En gång
 hade en person, som varit och brutit hör,
 och, som var på hemväg från bostaden,
 tappat en bunta hör. En körare, som
 kom efter, hade hittat den. Klacken råd-
 frågades, och hon sade vem som hittat
 hörbuntan. Dessa historier om henne
 finnas.

Skriv endast på denna sida!